

8. izdaja, 8. leto, številka 4

brezplačni izvod

(vedno pa bo seveda Hiša vesela vaših donacij)

Znanstivalopis

Začel se je osmi Znanstival!

Ljubljana, petek 3. 6. 2016 – Odprtje osmega Znanstivala bo ob 10. uri na Prešernovem trgu. Odprl ga bo najzaslužnejši za ta dogodek. Potem pa se začne zares.

Kaj sploh je Znanstival? Če si zastavljate to vprašanje, vas verjetno zadnjih sedem let v začetku junija ni bilo v Ljubljani. Ker takrat Ljubljana in z njo Slovenija zaživita v znamenju radovednosti, izzivov, vprašanj in eksperimentiranja.

Na Prešernovem trgu, Stritarjevi ulici ter Tromostovju, potem pa na eno smer na Čevljarškem mostu in Novem trgu, na drugo stran pa na Mesarskem mostu in v Hiši eksperimentov se tri dni dogajajo znanstveni šovi, znanstvene delavnice, predstavitve slovenskih akterjev na področju promocije izobraževanja in znanosti, spektakel ...

Znanstival je namenjen vsem. Največ od njega pa boste imeli tisti, ki vam za vašo najpomembnejšo mišico – možgane – ni vseeno. Tisti, katerih ideal ni zadeti na loteriji in potem ležati cel dan na plaži. Tisti, ki upate priznati, da še česa ne veste in niste pametni in ne učite drugih na področjih, ki jih ne poznate. Namenjen je vsem, ki se radi učite, ki radi sprašujete in ki radi poslušate. Tistim, ki v nakupovanju ne vidite osebne izpolnitve, najdete pa jo ob razre-

ševanju vprašanj, ki vas glodajo. Tistim, ki si upajo ostati v domovini in nekaj narediti zanjo in za druge. Tistim, ki so se z branjem uspeli preriniti tudi do tega odstavka ...

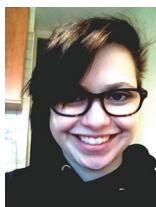
Hiša eksperimentov, prvi slovenski center znanosti, se seveda s promocijo izobraževanja in znanosti ukvarja skozi vse leto, a vendarle je Znanstival za nas nekaj takega, kot praznovanje novega leta. Zaključek prejšnje sezone in začetek nove.

To je čas, ko za tri dni pozabimo na stisko s prostori, saj zavzamemo mesto. To so dnevi, ko ima vsak od nas obsežen delovni prostor, mnogokrat tudi več prostorov hkrati.

Znanstival počnemo, ker nas veseli in ker smo v dosedanjih letih začutili, da veseli tudi vas. Ne počenjamo ga iz finančnih koristi, ampak ker v njem vidimo koristnost za družbo in njen razvoj. Če bi to počeli vsi, bi se imeli zelo, zelo lepo.

M. K.

Hiši želim, da bi še veliko let uspešno delovala, navdihovala mlajše in starejše otroke, približevala znanost vseh radovednim glavam in kovala številne ideje za nadaljnje inovativne eksperimente!

Maruša Bukovec

Vsee najboljše Hiša eksperimentov! Da bi še naprej razvelseljevala vse otroke in njihove učitelje in da bi moje ure kemije še vedno izgledale tako... Ko se pogovarjamo o plamenskih reakcijah, učenci rečejo: »Aaaaa, to je tako kot v Hiši eksperimentov!« ... In pouk postane še bolj zanimiv. Hvala, da delate to kar je najpomembnejše, povezujete in širite obzorja vsem nam... Naj bo tako še velikooo let!

Alenka Kocjan

Draga Hiša! Čeprav imaš šele rosnih 20 let, te vseeno občudujem, ker si polna znanja in izkušenj. Želim ti, da bi še naprej uspešno širila svoje obzorje znanosti, da bi te še naprej obiskovale radovedne glave, da bi tvoj podmladek Hiška potovala v širni svet in risala nasmeha na otroške obraze, da bi ljudje še naprej uživali v tvoji družbi in da bi tvoje prostore zapolnjevali novi in novi eksperimenti. Ostani še naprej taka kot si, ker si res edinstvena.

Vse najboljše!

P.S.: Ob priliki bomo s tvoje strehe spodili tudi golobe, ki ti stalno nagajajo ;)

Tvoja Anja Moškerc

Draga Hiša, ob 20. letnici Ti želim večjo hišo... Še naprej navdušuj za znanost!

Tadej Legat

Hiši želim, da bi še naprej tako uspešno pletla vezi med znanostjo in zabavo ter med vsemi, ki tako zelo radi zahajamo vanjo.

Anja Horvat

Tone Pavček je nekoč zapisal: »Sreča je srečati prave ljudi, ki v tebi pustijo dobre sledi.«

Srečno Hiša eksperimentov! Na nove dogodivščine, večje prostore in radovedne, zvedave glave.

Vesna Krašovec

Naj število 20 ne bo opomnik za to, kako dolgo že delujemo, temveč naj bo priznanje za vse tisto, kar smo v tem času dosegli. Vse najboljše Hiša eksperimentov!

Aldin Ribo

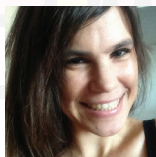
Draga Hiša, želim ti še ogromno uspešnih poskusov, nešteto zabavnih dogodivščin, kopico nadebudnih Hišk in obilo radovednih obiskovalcev. Pa eno velikiiko hišo, da boš vse našteto sploh lahko spravila pod streho.

Kika Petrovič

Draga hiša eksperimentov!

20 Let je že minilo ... S teboj sem rasla ... Mnogo stvari sem se naučila s teboj. Hvala ti! Ob tvojem osebnem prazniku pa več posluha iz strani pristojnih državnih organov pri morebitni gradnji nove ustanove in ustreznem rednem financiranju v prihodnje! Iskrene čestitke!

Aida Demiri

Draga Hiša!

Da čim prej dobila bi svoj vrt in lepo fasado! Da parkirnih mest imela bi ogromno in zbiralala bi vedoželjne glave, ki vedno znova pod tvoj krov bi hitele. In da boš zmeraj kraj, kjer rojevajo se ideje!

Neda Tompa

Hiša eksperimentov, bodi še naprej prostor, v katerem se zbirajo ljudje, ki jih družijo radovednost in veselje do odkrivanja novih stvari.

Jan Cunja

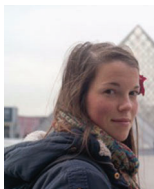
Hiša eksperimentov praznuje letos svoj 20. rojstni dan. Kaj so ji zaželeli demonstratorji?

Naj bo Hiša še naprej redna postojanka za vedoželjne ljudi in naj se tok idej v njej nikoli ne ustavi.

Mojca Vek

Draga Hiša, pravijo, da je obdobje med 20 in 30 letim starosti najtežje obdobje - treba se je finančno osamosvojiti, preseliti stran od staršev, najti svojo življenjsko vizijo in najbrž še marsikaj drugega :) Pri tem ti želim veliko uspehov, navdiha in čim bolj mirno popotovanje v dobri družbi vseh zaposlenih in drugih, ki ti pomagajo na tvoji poti.

Lara Šuštar

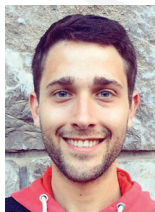
Naša Hiša je zvedava, igrava in malo šegava. Ves čas nekaj raziskuje in letos 20 let praznuje. Naj še naprej tako modruje!

Špela Kralj

Hiši eksperimentov za rojstni dan želim obilico radovednih obiskovalcev in pridnih zaposlenih! Naj še nadaljnjih 20 let, s svojim zabavnim pristopom k učenju, spodbuja raziskovalni duh tako mladih, kot starih!

Gaber Intihar

Hiši eksperimentov želim, da bo tudi v bodoče naslov, kjer bodo radovedni iskali odgovore in z nasmehom na obrazu preko eksperimentov odkrivali osnovne zakonitosti narave.

Edo Đuvelek

Hiši za 20. let želim veliko dobre volje.

Nejc Davidović

Draga Hiša želim ti še vsaj toliko uspešnih let, še veliko veliko nasmejanih navdušencev, ki bodo veselo eksperimentirali ter ogromno novih eksperimentov, ki bojo vedno bolj izzivali veselje in radovednost. Vse najboljše Hiša eksperimentov.

Viktorija Šebalj

Hiši ob njeni dvajsetletnici želim novih dvajset let razveseljevanja radovednih obiskovalcev, še več projektov in eksperimentov v še večjih prostorih ter da ne bi nikoli izgubila svoje igrivosti in izjemnih ljudi, ki jo sestavljajo.

Anja Truden

Hiši sem se pridružil v zadnjem »paketu« demonstratorjev, vendar sem takoj videl, da gre za izjemen in prijeten kolektiv, ki ima edini cilj širiti znanje tako med mladimi, kot med tistimi nekoliko starejšimi, znanje pa predstavlja na posebno zanimiv in zabaven način. Zato ob 20. rojstnem dnevu hiši želim, da vsaj še naslednjih 20 let deluje tako kot do sedaj. Aja pa, da ne pozabim Hiši želim tudi novo hišo :)

Matic Kalan

Draga Hiša eksperimentov. Vesel sem ker si me sprejela pod svoje okrilje.

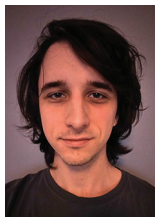
Vzdušje, ki ga nudiš je fenomenalno in želim ti, da ga še naprej ohranjaš.

Želim ti tudi, da bi čim prej dobila prostor, ki bi ustrežal tvojemu znanju, zaradi katerega trenutni prostor že poka po šivih.

Vse najboljše za 20. letnico ti želi tvoj najmlajši uslužbenec.

Dominik Gregorčič

Draga Hiša, v zadnjih dvajsetih letih si za znanost navduševala obiskovalce vseh let – od mladih, do starih. Za to se ti zahvaljujem in ti za tvoj 20. rojstni dan ti želim vse lepo.

Matic Murko

Ob 20-letnici želim Hiši, da ostane kot znanost, ki jo tako vztrajno promovira - vedno zanimiva in aktualna, a začinjena s ščepcem humorja, ki naj ostaja njen zaščitni znak!

Sabina Bec

Draga Hiša!

Hiša, ker si mlada a izkušena ti želim, da bi tako kot si mene navdušila še veliko novega znanja željnih obiskovalcev.

I wish you all the best in the future :)

Jan Moškerc

»Hiši bi lahko zaželela, da naj iz malega zraste veliko, ampak hiša je že velika, v večih pogledih. Ima ideje, ima ekipo, ima srce. In ima ogromno poučno-zabavnih aktivnosti. Potrebuje pa dovolj veliko streho za vse to. Naj jo prihodnost zgradi!«

Urša Dolinšek

Naši super Ustanovi ob njenem okroglem jubileju želim, da bi še naprej navduševala vse, ki pridejo v našo Hišo, da bi širila znanost med vsakega posameznika, ki preizkusi kak eksperiment in da bi bilo naslednjih 20 let še bolj uspešnih, kot prvih 20!

S temi in še mnogo drugimi željami -

Jaka Kavčič

Želim »Vse najboljše!!« :)

Sara Kebe

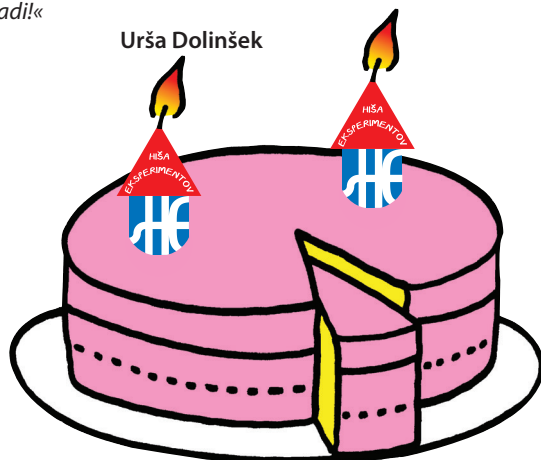

Hiši za 20. rojstni dan želim novo streho, eksperimentom novih, večjih prostorov, hišnikom pa uživanje v delu in neskončno idej.

Romina Godnič

Hiši eksperimentov ob 20. rojstnem dnevu želim, da ostane poligon za nadebudne študente, ki v Hiši pridobivajo znanje in veščine.

Katja Rakovec

Vse najboljše za tvoj 20. rojstni dan!

Brez njih bi Znanstival tenko piskal ...

GASILSKA BRIGADA

LJUBLJANA

U.S. Embassy
Ljubljana

Velika zahvala tudi našim velikim
pokroviteljem, ki podpirajo vso našo
muhavost čez vse leto

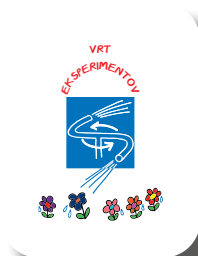

član skupine Sandoz

Mestna občina Ljubljana

JAVNA AGENCIJA ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST
REPUBLIKE SLOVENIJE

Letošnji Vrt eksperimentov v soboto in nedeljo na Stritarjevi ulici v Ljubljani bo predstavljal še več institucij, ki jim je skupna promocija izobraževanja.

Tale Znanstivalopis je premajhen, da bi si lahko prebrali vse, kar se bo na posamezni stojnici dogajalo. Pomembno je, da zveste, koga lahko pričakujete, mi, skupaj z »vrtičkarji« pa vam zagotavljamo, da se bo eksperimentiralo. Obširneje izveste na www.znanstival.si.

	VRT EKSPERIMENTOV			Botanični vrt Univerze v Ljubljani
	VRT EKSPERIMENTOV			Gimnazija Ledina
	VRT EKSPERIMENTOV			Gimnazija Nova Gorica
	VRT EKSPERIMENTOV			Cosylab d.d.
	VRT EKSPERIMENTOV			Univerza v Ljubljani Fakulteta za elektrotehniko
	VRT EKSPERIMENTOV			Mathema, Zavod za popularizacijo matematike
	VRT EKSPERIMENTOV			Hiša eksperimentov in Društvo DRZNI
	VRT EKSPERIMENTOV			Živalski vrt Ljubljana
	VRT EKSPERIMENTOV			Zdravstvena fakulteta UL
	VRT EKSPERIMENTOV			Nacionalni inštitut za biologijo
	VRT EKSPERIMENTOV			Pionirski dom – Center za kulturo mladih
	VRT EKSPERIMENTOV			Fakulteta za šport UL
	VRT EKSPERIMENTOV			Gozdarski inštitut Slovenije

		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Gimnazija Vič</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Lek d.d.</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Narodni muzej Slovenije</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Slovensko mikrobiološko društvo</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Slovensko društvo za nevroznanost – SiNAPSA</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Institut "Jožef Stefan"</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Univerza v Ljubljani Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Oddelek za geodezijo</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Zavod sv. Frančiška Saleškega, Gimnazija Želimlje</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Fakulteta za matematiko in fiziko, UL</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Slovenski šolski muzej</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Tehniški muzej Slovenije</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Prirodoslovni muzej Slovenije</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>JP VODOVOD-KANALIZACIJA d.o.o.</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Zavod 404</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Gimnazija Novo mesto</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Fakulteta za farmacijo UL</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>Fakulteta za strojništvo UL</i>						
		VRT EKSPERIMENTOV				
<i>ZEOS, d.o.o.</i>						

Spored Znanstivala 2016

Četrtek/Thursday, 3. 6. 2016

10.00 - 11.00 **INSPIRE**, Tromostovje (brez prevoda)

Petek/Friday, 3. 6. 2016

8.00 - 22.00 **Hiškine metamorfoze**, Desni atrij Mestne hiše

10.00 - 11.00 **Odprtje in predstavitev gostov**, Prešernov trg

11.00 **Težiščelologija** (Sabina Založnik Vidic, SI), Prešernov trg

12.00 - 17.00 **DRZNI EKSPERIMENTI**, Prešernov trg

12.00 - 13.30 **INSPIRE**, Mesarski most (prevod)

12.00 - 20.00 **PRIPRTA VRATA**, Hiša eksperimentov

12.00 **Balance** (Radosław Miernik in Tomasz Ruszkowski, Poljska), Tromostovje (prevod)

12.30 **Kitchen Chemistry** (Sven Dražan, Češka), Hiša eksperimentov

14.00 **The Light Side of Physics** (Moshe Rishpon, Izrael), Hiša eksperimentov (prevod)

14.30 **Cooking I - Maillard** (Judith Mann in Johanna Mann, Nemčija), Mesarski most (prevod)

14.30 **Mind Caught in the Act** (Radosław Miernik in Tomasz Ruszkowski, Poljska), Čevljarški most (prevod)

15.00 **Science Rocks** (Harri Montonen in Anniina Keiskander, Finska ter Luka Vidic, SI), Tromostovje (prevod)

15.30 **Vonjologija** (Vesna Krašovec, SI), Hiša eksperimentov

15.30 **Zvokologija** (Sabina Založnik Vidic, SI), Novi trg

16.00 **Feel the Force** (Stephen Pizzey, Velika Britanija), Mesarski most (prevod)

16.00 **Under Pressure** (Sven Dražan, Češka), Čevljarški most (prevod)

16.30 **DIY Science** (Chris Chiaverina, ZDA in Luka Vidic, SI), Tromostovje (prevod)

17.00 **Barvologija** (Urša Dolinšek, SI), Hiša eksperimentov

17.00 **Vsi enaki, vsi različni** (Aida Demiri, SI), Novi trg

17.30 **A Sip of Science** (Harri Montonen in Anniina Keiskander, Finska), Mesarski most (prevod)

17.30 **Cooking II - Fermentation** (Judith Mann in Johanna Mann, Nemčija), Čevljarški most (prevod)

18.00 **Malovelikologija** (Maja Milavec in Katja Rakovec, SI), Tromostovje

18.30 **Getting a Charge Out of Science** (Chris Chiaverina, ZDA), Hiša eksperimentov (prevod)

18.30 **Plinologija** (Andreja Perat, SI) Novi trg

19.00 **A Festival of Physics!** (Stanley Micklavzina in Linda Comrada, ZDA), Mesarski most (prevod)

19.00 **Elektrikologija** (Nejc Davidovič, SI), Čevljarški most

19.30 **The Fall** (Didier Laval, Francija), Tromostovje (prevod)

20.00 **The Elusive Neutrino** (Zvi Paltiel, Izrael), Hiša eksperimentov

20.00 **Is it magic or science? Part 1** (Bob Friedhoffer, ZDA), Novi trg (prevod)

Hiša eksperimentov Čevljarški most Tromostovje Mesarski most Novi trg Prešernov trg Stritarjeva ulica

Sobota/Saturday, 4. 6. 2016

- 8.00 - 22.00 Hiškinе metamorfoze, Desni atrij Mestne hiše
- 10.00 - 20.00 PRIPIRTA VRATA, Hiša eksperimentov
- 10.00 - 18.00 VRT EKSPERIMENTOV, Stritarjeva ulica
- 10.00 Zobologija (Kika Petrović, SI), Tromostovje
- 10.30 A Festival of Physics! (Stanley Micklavzina in Linda Comrada, ZDA), Mesarski most (prevod)
- 11.00 - 16.00 Znanstveni spektakel, Prešernov trg
- 11.00 Znanstvena pravljica (Alenka Kocjan, SI), Hiša eksperimentov
- 11.00 Vsi enaki, vsi različni (Aida Demiri, SI), Novi trg
- 11.30 To the Sky (Didier Laval, Francija), Tromostovje (prevod)
- 12.00 Feel the Force (Stephen Pizzey, Velika Britanija), Mesarski most (prevod)
- 12.00 Party Science (Sven Dražan, Češka), Čevljarski most (prevod)
- 12.30 Spominologija (Neda Tompa, SI), Hiša eksperimentov
- 14.00 Light Waves to Gravity Waves (Stanley Micklavzina in Linda Comrada, ZDA), Hiša eksperimentov (prevod)
- 14.00 Busologija (Miha Kos, SI), vstop na postajališču Zmajski most
- 14.30 Težiščelologija (Nejc Davidović, SI), Mesarski most
- 14.30 Mehurčkologija (Sara Kebe, SI), Novi trg
- 15.00 Bitologija (Janez Demšar, SI), Tromostovje
- 15.30 The Light Side of Physics (Moshe Rishpon, Izrael), Hiša eksperimentov (prevod)
- 15.30 The Fall (Didier Laval, Francija), Čevljarski most (prevod)
- 16.00 Zvokologija (Tadej Legat, SI), Mesarski most
- 16.00 Jajčkologija (Andreja Perat, SI), Novi trg
- 16.30 Plinologija (Edo Duvelek, SI), Tromostovje
- 17.00 Getting a Charge Out of Science (Chris Chiaverina, ZDA), Hiša eksperimentov (prevod)
- 17.00 Busologija (Miha Kos, SI), vstop na postajališču Zmajski most
- 17.00 Elektrikologija (Riko Jerman, SI), Čevljarski most
- 17.30 Tlakologija (Luka Vidic, SI), Mesarski most
- 17.30 Is it magic or science? Part 2 (Bob Friedhoffer, ZDA), Novi trg (prevod)
- 18.00 Cooking I - Maillard (Judith Mann in Johanna Mann, Nemčija), Tromostovje (prevod)
- 18.30 Programologija (Janez Demšar, SI), Čevljarski most
- 18.30 Neutrino Astronomy (Zvi Paltiel, Izrael), Hiša eksperimentov
- 19.00 Science Rocks (Harri Montonen in Anniina Keiskander, Finska), Mesarski most (prevod)
- 19.00 Under Pressure (Sven Dražan, Češka), Novi trg (prevod)
- 19.30 Malovelikologija (Alenka Kocjan in Maja Milavec, SI), Tromostovje
- 20.00 Balance (Radosław Miernik in Tomasz Ruszkowski, Poljska), Čevljarski most (prevod)
- 20.00 The Elusive Neutrino (Zvi Paltiel, Izrael), Hiša eksperimentov (brez prevoda)

Nedelja/Sunday, 5. 6. 2016

- 8.00 - 22.00 Hiškine metamorfoze, Desni atrij Mestne hiše
- 10.00 - 20.00 PRIPIRTA VRATA, Hiša eksperimentov
- 10.00 - 18.00 VRT EKSPERIMENTOV, Stritarjeva ulica
- 10.00 - 17.00 DRZNI EKSPERIMENTI, Prešernov trg
- 10.00 Bitologija (Janez Demšar, SI), Tromostovje
- 10.30 Feel the Force (Stephen Pizzey, Velika Britanija), Čevljarski most (prevod)
- 10.30 A Sip of Science (Harri Montonen in Anniina Keiskander, Finska), Mesarski most (prevod)
- 11.00 Getting a Charge Out of Science (Chris Chiaverina, ZDA), Hiša eksperimentov (prevod)
- 11.00 Is it magic or science? Part 1 (Bob Friedhoffer, ZDA), Novi trg (prevod)
- 11.30 Jajčkologija (Andreja Perat, SI), Tromostovje
- 12.00 Show Tov (Moshe Rishpon, Izrael), Mesarski most (prevod)
- 12.00 Cooking II - Fermentation (Judith Mann in Johanna Mann, Nemčija), Čevljarski most (prevod)
- 12:30 Light Waves to Gravity Waves (Stanley Micklavzina in Linda Comrada, ZDA), Hiša eksperimentov (prevod)
- 12.30 - 14.30 Predstavitev gasilske dejavnosti, GBL, Petkovškovo nabrežje
- 14.00 Svetlobologija (Neda Tompa, SI), Hiša eksperimentov
- 14.30 Mind Caught in the Act (Radosław Miernik in Tomasz Ruszkowski, Poljska), Mesarski most (prevod)
- 14.30 Mehurčkologija (Sara Kebe, SI), Novi trg
- 15.00 Plinologija (Kika Petrović, SI), Tromostovje
- 15.30 Površinskanapetologija (Timotej Marošević, SI), Hiša eksperimentov
- 15.30 DIY Science (Chris Chiaverina, ZDA in Luka Vidic, SI), Čevljarski most (prevod)
- 16.00 Tlakologija (Jan Cunj, SI), Mesarski most
- 16.00 To the Sky (Didier Laval, Francija), Novi trg (prevod)
- 16.30 Is it magic or science? Part 2 (Bob Friedhoffer, ZDA), Tromostovje (prevod)
- 17.00 Trenjelogija (Anja Truden, SI), Hiša eksperimentov
- 17.00 Programologija (Janez Demšar, SI), Čevljarski most
- 17.30 Party Science (Sven Dražan, Češka), Mesarski most (prevod)
- 17.30 Zobologija (Lara Šuštar, SI), Novi trg
- 18.00 Malovelikologija (Alenka Kocjan in Katja Rakovec, SI), Tromostovje
- 18.30 Elektrikologija (Riko Jerman, SI), Čevljarski most
- 19.00 Neutrino Astronomy (Zvi Paltiel, Izrael), Hiša eksperimentov

Miha Kos, direktor Hiše eksperimentov: *Je res že osmi Znanstival? Ena, dva, tri, štiri, pet, šest, sedem ... ja, res je. Osmi Znanstival je pred vrati. Zakaj se trudimo z njim, če je zastoj za obiskovalce, s sponzorskimi sredstvi pa ga pokrijemo le polovično. Ali se splača? Seveda se, saj ga počnemo za svojo dušo in iz prepričanja, da če nekaj lahko storiš za Slovenijo, to stori. Sploh me čudi, da več ljudi ne počne nekaj za Slovenijo. Ni treba vseskozi delati le zase.*

Ko boste storili nekaj za druge, tudi za tiste, ki jih ne poznate, boste storili ogromno zase. Ne verjamete? Potem mi vas je žal. Denar ni vse. Strinjam se, da ga potrebujemo. Ampak roko na srce! Ne potrebujemo ga toliko, kot nas prepričuje televizija, da ga moramo imeti, če hočemo kupiti vse, kar vidimo v reklamah. Moj nasvet: »Bodite odprti in radovedni! Dvomite v trditve, ki jih slišite v reklamah. Bodite zadovoljni z malim, služite za svoj kruh a ne zavidajte kruha drugemu in zlasti – ne odžirajte ga drugim. Pa še nekaj. Ne igrajte iger na srečo. Verjetnost, da zadenete, je približno takšna, kot da vas bo pojedel morski pes v reki Savi. Če bi bila verjetnost večja, verjetno institucij, ki se hranijo z vašimi vložki ne bi bilo. Raje prihranek uporabite za svoje izobraževanje. Tako boste zagotovo zadeli glavni dobiček – ZNANJE.«

Kozmonavtska Hiša – Kozmohiša

Didier Laval

Hiša is celebrating its 20th birthday. What were you doing when you were 20?

When I was 20, I was discovering the extremely complex worlds of laser physics, contemporary drama and women. I am not yet sure of which has been the more difficult.

If I had 1 million euros I would ...

If I had 1 million euros I would probably build a science centre in an area of the world that lacks one. Or buy a big building in Ljubljana to help the birth of Mega-Hisa.

What are the ingredients of your favourite pizza?

Mozzarella di Bufala. What else?

Why should the visitors of Sciencetival visit your show?

They should visit BOTH my show because they will be able to fall and then fly, or to fly and then fall, depending on the order they see them. It's a diptych, but with a completely different meaning depending on the order they see it.

Any additional message for our readers?

Dear Znanstivalopis readers, this year I will NOT make the legendary mayonnaise, as I am getting too fat. But I promise I will take you to the skies with me. Unless we fall all together.

Kozmonavtska Hiša – Kozmohiša

Naša dopisnica Špela, je pripravila pet vprašanj. Pripravila jih je za naše goste Znanstivalovce. Vprašanja njim v razmišljanje in nam v prijetno branje. Poglejmo, kakšni so bili njihovi odgovori na tej in drugih straneh. Ker še ne znajo slovensko, so njihovi odgovori v angleščini, da so nas razumeli, pa tudi naša vprašanja. Kaj se iz njih lahko naučimo? Malce angleščine prav gotovo.

Janez Demšar

Letos Hiša eksperimentov praznuje 20. rojstni dan. Kaj si ti počel, ko si bil star 20 let?
Šprical dolgočasna predavanja na fakulteti. Vem, vem, tega ne bi smel povedati.

Če bi imel milijon eurov bi...

Pustil službo (a še naprej predaval), učil po šolah, ustanovil delavnico za brkljanje, pisal poučnejše učbenike...

Katere vse sestavine ima tvoja najljubša pica?

Čebula. Česen. Lahko s tuno, mletim mesom, sardinami.

Zakaj naj bi si obiskovalci Znanstivala prišli ogledat ravno tvoj šov?

Iz enakega razloga kot ostale. (In obljubim, da prej ne bom jedel pizze.)

Imaš na koncu še sporočilo za naše bralce?

Ostal brez besed (op. urednika)

Radosław Miernik

Hiša is celebrating its 20th birthday. What were you doing when you were 20?

That was seven years ago. That was a time of my studies. It means that I (probably) was learning something about plants, chemistry, genetics etc.

If I had 1 million euros I would ...

Wait. I am still dreaming... If I had 1 million euros I would do something crazy, but do not ask me what.

What are the ingredients of your favourite pizza?

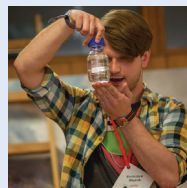
The ingredients of my fav pizza: pepperoni, cheese, more pepperoni, more cheese.

Why should the visitors of Sciencetival visit your show?

Mind Caught in the Act – we will search for some gaps in our brain.

Any additional message for our readers?

Race yourselves Znanstival is coming.

Tomasz Ruszkowski

Hiša is celebrating its 20th birthday. What were you doing when you were 20?

I am a science educator, that means I am mentally still 8 years old...

If I had 1 million euros I would ...

Buy BIG campervan and drive away!

What are the ingredients of your favourite pizza?

Cheese, pepperoni, onion, corn, bacon, paprika.

Why should the visitors of Sciencetival visit your show?

Mind Caught In The Act, will blow your brains out!

Any additional message for our readers?

W Szczepreszynie chrząszcz brzmi w trzcinie!

Zvi Paltiel

Hiša is celebrating its 20th birthday. What were you doing when you were 20?

Honestly, I do not remember - it was too long ago! But I do wish Hiša Experimentov will remain young, enthusiastic and energetic inspiring center forever!

If I had 1 million euros I would ...

Still attend the Znanstival annually.

What are the ingredients of your favourite pizza?

Good cheese and spicy pepperoni (as should any strictly non-vegetarian carnivore prefer).

Why should the visitors of Sciencetival visit your show?

Visitors will have chance to hear how can billions of the most bizarre elementary particle, the neutrino, cross our body leaving no scar, and how a 1 km wide cube of Antarctic ice turned into a neutrino telescope. In another presentation we will discuss the first detection ever of gravitational waves. This stunning triumph of Einstein theory was made possible by the over billion year old merger of two huge black holes, at the other end of the universe.

Any additional message for our readers?

Apparently I exhausted my entire text quota in the previous answer. So just come!

Znanstival dogodivščin posvečamo našemu ilustratorju, karikaturistu, neutrudnemu generatorju idej in zlasti prijatelju, Božu Kosu.

Judith Mann

Hiša is celebrating its 20th birthday. What were you doing when you were 20?

I was giving birth to my first child and studying architecture.

If I had 1 million euros I would ...

build the biggest herb and vegetable garden I could.

What are the ingredients of your favourite pizza?

tomato, mozzarella, basil.

Why should the visitors of Sciencetival visit your show?

Because of SAUSAGES.

Any additional message for our readers?

Never stop wondering about the things in daily life.

Stanley Micklavzina

Hiša is celebrating its 20th birthday. What were you doing when you were 20?

When I was 20, I just received a degree in electronics and I was living in Cleveland Ohio, the city of Rock 'n Roll, polkas and many Slovenians.

If I had 1 million euros I would ...

With a million Euros I would purchase a theater and promote Physics or Science with Performance shows for Hiša Experimentov!

What are the ingredients of your favourite pizza?

Pizza must have black olives, artichoke hearts, sausage, pepperoni, tomato sauce, and mozzarella cheese.

Why should the visitors of Sciencetival visit your show?

Visit the show to: SEE PHYSICS! ENJOY PERFORMANCE! BE INTERACTIVE! Light and gravity waves! Music, Dance, Vaudeville, and something loud!

Any additional message for our readers?

Being of Slovenian decent, I always enjoy coming to Slovenia and performing shows for the people and visitors of Ljubljana.

Uredil in oblikoval dr. Miha Kos, Ilustracije: Božo Kos, Fotografije: Branko Čeak, Domen Pal, Jože Maček in Borut Likar, Lektoriral: lahko vsak po svoje, Naslov uredništva: Ustanova Hiša eksperimentov, Trubarjeva 39, 1000 Ljubljana @: info@he.si, Izdajatelj: Ustanova Hiša eksperimentov, Za izdajatelja: dr. Miha Kos, Ljubljana, maj 2016, Naklada: še dotiskujemo, 19. maja 2016

Chris Chiaverina

Hiša is celebrating its 20th birthday. What were you doing when you were 20?

When I was 20, I was in college, studying physics, and having the time of my life!

If I had 1 million euros I would ...

If I had a million euros I would buy a chalet in the Slovenian alps.

What are the ingredients of your favourite pizza?

I love Chicago-style deep dish pizza with sausage and mushrooms.

Why should the visitors of Sciencetival visit your show?

I am giving away some cool science toys to everyone that visits my shows.

Any additional message for our readers?

Don't miss this year's Znanstival, the greatest science festival on earth!

Harri Montonen

Hiša is celebrating its 20th birthday. What were you doing when you were 20?

20-years-old me was mostly playing guitar and trying to put a band together.

If I had 1 million euros I would ...

think. Hard.

What are the ingredients of your favourite pizza?

Salami, onion, blue cheese.

Why should the visitors of Sciencetival visit your show?

It is, at times, almost very entertaining. We are hoping to show at least one thing you have never seen.

Any additional message for our readers?

Everything that can go wrong, goes well.

Drobni tisk

Vse pravice pridržane. Nobenega dela te revije ni dovoljeno ponatisniti, reproducirati ali posredovati s kakršnimikoli sredstvi, elektronskimi, mehanskimi, s fotokopiranjem, zvokovnim snemanjem ali kako drugače, brez poprejšnjega pisnega dovoljenja izdajatelja.

Moshe Rishpon

Hiša is celebrating its 20th birthday. What were you doing when you were 20?

Celebrating not being a teenager anymore.

If I had 1 million euros I would ...

Convert it to Israeli Sheqel.

What are the ingredients of your favourite pizza?

The Quality and quantity do not matter as long as it is good and big.

Why should the visitors of Sciencetival visit your show?

If you want to enjoy Good Physics, in a surprising way, entertaining and humoristic, come to both of my shows!

Any additional message for our readers?

No message can be more important than the message number 4.

Sven Dražan

Hiša is celebrating its 20th birthday. What were you doing when you were 20?

Finished high school, started uni, organized children's camp, took part in experiential learning courses, spent nights coding and 3D modeling.

If I had 1 million euros I would ...

realize I'm in a dream. Once you KNOW you are dreaming you can take control and start doing all kinds of crazy stuff, fly, walk through walls...

What are the ingredients of your favourite pizza?

Tomato sauce, cheese, corn, salami, crispy crust.

Why should the visitors of Sciencetival visit your show?

If you like doing experiments at home our Party science and Kitchen chemistry is just for you. The Under pressure show is for all those under pressure.

Any additional message for our readers?

Feel passionate about any kind of science? Come and tell us after the show, we're always looking for fun ideas to turn into performances. See you soon.

Znanstival so za vas pripravili (po cebeadi):

Sabina Založnik Vidic
Luka Vidic
Špela Poznik
Tomaž Perčič

Andreja Perat
Vesna Pajić
Dušan Mencej
Borut Likar

Miha Kos
Jernej Jakob
...

Stephen Pizzey

Hiša is celebrating its 20th birthday. What were you doing when you were 20?

I was a student when I was 20, constantly having to stoke the steam boiler to run my mobile phone and oiling the cog wheels in my computer – and I also went scuba diving a lot.

If I had 1 million euros I would ...

I would use the million euros to continue to grow old disgracefully.

What are the ingredients of your favourite pizza?

My favourite ingredient for pizza is pizza.

Why should the visitors of Sciencetival visit your show?

My show is on the way to one of those famous cafes by the river, a good reason to visit.

Any additional message for our readers?

Welcome to the party, have fun with science.

Bob Friedhoffer

Hiša is celebrating its 20th birthday. What were you doing when you were 20?

I was in university, trying to figure out what to do with the rest of my life when I grew up. Now I'm still trying to figure out what to do when I grow up.

If I had 1 million euros I would ...

Convert it to a more stable currency, then save as much as I could so I could visit Slovenia every year.

What are the ingredients of your favourite pizza?

Mozzarella, onion, sausage, barbed wire, ball bearings and vanilla ice cream.

Why should the visitors of Sciencetival visit your show?

To learn how much fun it can be to study science and convince Miha to invite me back next year by yelling "yabba dabba doo" at the end of my shows.

Any additional message for our readers?

Be ready to be astounded and mystified, until I teach you the scientific principles so you can do tricks for your friends. Come by and visit a real New Yorker and ask to see a coin trick by a real magician.

in seveda
vsi izvajalci
dogodivščin, delavnic,
predavanj, prevajalci

in ostale pridne
mravlje, mravljinci,
čebelice in troti Hiše
eksperimentov.

Račke iz HE

Slovenija, 2016 – Veliko se govori o Znanstivalu, Hiši eksperimentov in njenih eksperimentih ter dogodivščinah. Nekatere stvari pa mnogim ostajajo skrite. Tu jih za vas razkrivamo!

Tudi Hiša eksperimentov je podjetje, ki sledi trendom ostalih podjetij. Poglejmo si nekatere!

Izčrpavanje podjetja

Za pripravo in izvedbo Znanstivala in ostalih aktivnosti Hiše eksperimentov je potrebno ogromno dela. Njeni uslužbenci so po dogodkih izčrpani.

Davčne oaze

Glede na količino vlaganja sredstev mnogih podjetij in njihovih menedžerjev v tuje kraje, je postala Slovenija eksotična dežela, neke vrste oaza. In Hiša eksperimentov ima v njenih bankah skrita svoja sredstva.

Pranje denarja

Skrite kamere so zalotile direktorja Hiše eksperimentov pri pranju denarja. V službo se vozi namreč s kolesom in večkrat ga je že ulovil dež. Slikali smo ga, ko denar po pranju suši na radiatorju. Denar med sušenjem tudi obrača.

Pred leti ste lahko brali, da bo Hiša eksperimentov kmalu dobila nove prostore, saj so obstoječi pretesni. Da bo poskrbljeno za njeno redno financiranje in ustrezno število redno zaposlenih, saj Slovenija potrebuje institucijo, ki spodbuja radovednost, kreativnost, mišljenje z lastno glavo, postavljanje vprašanj in iskanje odgovorov ter odgovornosti za dejanja. Lahko vam zagotovimo, da so bile to le novinarske račke. Slovenci takšne institucije ne potrebujemo. Zakaj bi bili radovedni, če lahko najdemo vse odgovore na televiziji. Zakaj bi se spraševali, če pa politiki in gospodarstveniki najbolje vedo, kaj je najbolje za nas. Zakaj bi odgovarjali za svoja dejanja? Saj nam zgledi kažejo drugače.

Ugotovili smo, da Hiša eksperimentov ni namenjena samo otrokom. Opazili smo že več parčkov in starejših obiskovalcev. S kakšno pravico se imajo za radovedne?

NOBELOVA SKUŠNJAVA

(76. nadaljevanje)

in začelo se je odvijati po načrtu, ki meji na pretanjenost vzrokov in učinkov Sherlockovega sklepanja in Agathinih miselnih poigravanj naših misli, slutenj z dodanimi hotenji naših misli, željenih preskokov, prelistavanj, ugibanj in zopet vračanj v sedanost, tu, zdaj, tukaj, sedaj. Kot bi nekdo, premaknil kakšen star zglob, ročico, ki se prevesi na drugo stran, najprej z rahlim uporom, neko svojo skrito voljo, skrito neke med zobatimi kolesi in prenosi, ki se nato vda, v začetku nenadno, pa vendarle ne prehitro, kakor otroški mlinček postavljen neke v rečno brezico, ki ga neznane sile turbulentnosti in pretakajočih se pritiskov, rotorjev in divergenc za kratko ustavijo, samo trenutek, ki se zdi mlinčku morda večnost, pa vendarle ga že naslednji hip mehko zapodijo naprej v neskončnost lastnega vrtenja. Na koncu zmaga moč, ročica se prevesi, kot kaplja, ki se neustavljivo odlepi iz odtočne pipe. Zaslišala se je eksplozija in ... (nadaljevanje prihodnjič)

Zdaj pa nekaj dejstev, ki niso račke, čeprav se tako slišijo.

Hiša eksperimentov ne prejema rednega financiranja niti od države niti od mesta.

Financiramo se iz projektov, ki jih uspemo pridobiti, vstopnin v Hišo eksperimentov ter sponzorskih sredstev in donacij.

Smešno, a resnično: Hiša eksperimentov ni nevladna organizacija, ker so nekateri njeni ustanovitelji financirani iz proračuna.

Svojih 0,5 % dohodnine lahko namenite le nevladnim ustanovam ali društvom s statusom javnega interesa.

Znanstival organizirata Hiša eksperimentov in Društvo za znanost in izobraževanje DRZNI.

Društvo za znanost in izobraževanje DRZNI ima status društva v javnem interesu.

Če logično povežete zgornje liste in bi želeli, da se Znanstival nadaljuje, veste, kaj vam je na naslednji strani storiti.

Hvala, ker nas razumete!

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU:

Davčni zavezanec:

Ime in priimek oziroma naziv

Podatki o bivališču

naselje, ulica, hišna številka

Poštna številka

Ime pošte

Davčna številka

pristojni davčni urad, izpostava

ZAHTEVA
za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca	Odstotek (%)
Društvo za znanost in izobraževanje DRZNI	SI 23710268	0,5

V/na dne

Podpis zavezanke ali zavezanca